

Рейтинговий звіт РЕТМ 001-002 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	11.06.2015 р.
Дата оновлення:	19.11.2015 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaA
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери ua у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Вихідна інформація

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» за I півріччя 2015 року, а також внутрішню інформацію, надану компанією у ході рейтингового процесу.

Рейтингова оцінка ґрунтується на інформації, наданій клієнтом, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо покупки або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Історія кредитного рейтингу позичальника

Дата	11.06.2015	19.11.2015
Рівень кредитного рейтингу:	uaA	uaA
Прогноз:	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом «**uaA**» характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Прогноз «**стабільний**» вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» підтримується:

- стійкими ринковими позиціями: ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» має потужну виробничу базу та є одним з провідних світових підприємств з виробництва енергомашинобудівної продукції;
- монопольним положенням на внутрішньому ринку, відсутністю ризику сезонності діяльності;
- прибутковою операційною діяльністю протягом 2011-2014 рр. та I півріччя 2015 року.

Рівень кредитного рейтингу ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» обмежується:

- високим рівнем боргового навантаження;
- ризиками погіршення фінансово-платіжної дисципліни контрагентів, а також низьким рівнем диверсифікації структури основних споживачів продукції ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ»;
- чутливістю діяльності підприємства до коливань валютних курсів;
- погіршенням основних макроекономічних показників країни, що також призводить до суттєвого скорочення обсягів фінансування проектів з модернізації електростанцій України.

Основні показники

Основні балансові показники, тис. грн.

Показник	2011	2012	2013	2014	I півр. 2015
Активи	944 304	1 371 029	1 516 803	1 425 063	1 608 486
Основні засоби	202 521	204 896	265 124	313 649	282 996
Зпаси	353 076	576 370	589 773	438 021	552 878
Поточна дебіторська заборгованість	232 402	298 540	351 585	398 497	505 624
Грошові кошти	95 351	185 212	197 986	205 034	174 404
Власний капітал	331 442	373 453	427 921	446 018	436 281
Кредити банків	150 896	150 790	238 691	377 901	539 687
Поточна кредиторська заборгованість	445 119	803 075	798 399	575 860	611 512

Джерело: фінансова звітність ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ»

Основні показники операційної діяльності, тис. грн.

Показник	2011	2012	2013	I півр. 2014	2014	I півр. 2015
Чистий дохід від реалізації продукції	1 083 144	1 451 481	2 205 428	1 103 379	1 865 429	757 638
Собівартість реалізованої продукції	866 191	1 150 953	1 827 132	884 392	1 551 655	612 751
Валовий прибуток	216 953	300 528	378 296	218 987	313 774	144 887
Операційний прибуток	63 770	99 810	123 096	110 794	62 958	31 002
Чистий прибуток (збиток)	37 557	49 634	79 073	82 541	22 447	4 440
ЕВІТДА	95 366	131 489	162 691	-	114 391	38 097
Операційна рентабельність, %	5,9	6,9	5,6	10,0	3,4	4,1

Джерело: фінансова звітність ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ»

Загальна інформація Історія підприємства бере початок у **1946 році**, коли урядом СРСР було підписано Наказ про будівництво у Харкові заводу тепловозного електрообладнання на базі авторемонтних майстерень.

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» (далі ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» або підприємство) було зареєстровано Виконавчим комітетом Харківської міської Ради 03.12.1991 р. (Код ЄДРПОУ 00213121). Згідно з останньою редакцією Статуту, затвердженого Наказом Державного агентства України з управління державними корпоративними правами та майном від 15.03.2012 р. №40, ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» засноване на **державній власності** та входить до сфери управління Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. Зареєстрований капітал ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» станом на 30.06.2015 р. складав **88 246,0 тис. грн.** (сплачений у повному обсязі).

На сьогодні ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» - це єдиний в Україні науково-технічний комплекс з розробки та виробництва сучасного обладнання важкого електромашинобудування для теплових, атомних електростанцій, а також електротранспорту.

Станом на 30.06.2015 р. підприємство не володіє частками акціонерних капіталів інших компаній, не входить до складу фінансово-промислових груп, промислових об'єднань або галузевих груп.

Операційна діяльність Завдяки комплексному та інноваційному підходу у виробництві ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» у стисли терміни спроможній випускати широкий асортимент енергомашинобудівної продукції, такої як: турбогенератори, гідрогенератори, великі машини постійного струму, електрообладнання для міського та залізничного електротранспорту. Завод має довгостроковий досвід співпраці з компаніями з більш ніж **40 країн світу**. Підприємство має розвинену та потужну виробничу базу, загальна площа підприємства становить близько **60 га**, виробнича площа – понад **250 тис. кв. м**.

Операційна діяльність підприємства за I півріччя 2015 року характеризувалась наступними основними показниками:

- тривалість циклу виробництва у залежності від виду продукції коливається у діапазоні від 45 днів до 36 місяців.
- За підсумками перших шести місяців поточного року динаміка виробництва основних видів продукції ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» демонструвала істотне скорочення на рівні **35,2 в. п.** (у грошовому вимірі порівняно з I півріччям 2014 року).
- Динаміка реалізації основних видів продукції також продемонструвала від'ємні результати, скорочення становило **31,3 в. п.** Скорочення виробництва та реалізації основних видів продукції було частково пов'язане з: несприятливою кон'юнктурою зовнішніх ринків; падінням ділової активності суміжних галузей української економіки, складнощами у фінансуванні державних цільових програм, пов'язаних з модернізацією паливно-енергетичного комплексу країни;

достатньо тривалими операційними та фінансовими циклами ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ», продовженням військового конфлікту у східних регіонах країни.

- ДП завод «Електроважмаш» приділяє значну увагу інвестиційній діяльності, яка направлена на придбання нового високотехнологічного обладнання та проведення капітальних ремонтів основних фондів. На підприємстві діє програма технічного переозброєння, згідно з якою за період з 2013-2015 рр. введено в експлуатацію більш ніж 20 одиниць обладнання марок провідних світових виробників.
- ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» має прийнятний рівень диверсифікації каналів збуту за географічною ознакою, що в умовах нестабільної кон'юнктури ринків є позитивним фактором. При цьому необхідно зазначити, що на одного покупця продукції приходилось більше **50%** від загального обсягу поставок, що несе певні ризики, пов'язані з залежністю підприємства від окремих контрагентів.
- Продукцією виробництва ДП ЗАВОДУ «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» на сьогодні укомплектовано **73%** потужностей ТЕС і ТЕЦ України. Крім того продукція використовується на станціях у Росії, Білорусі, Казахстані, Туркменії, Вірменії, Литві, Норвегії, Греції, Польщі, В'єтнамі та інших країнах. На внутрішньому ринку України ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» займає **монопольне положення**. Основна діяльність **не схильна** до ризику сезонності.

Фінансові показники

Станом на 30.06.2015 р. валюта балансу ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» становила 1 608 486,0 тис. грн. Зростання протягом I півріччя 2015 року на 12,9%, було зумовлено насамперед збільшенням залишків товарно-матеріальних запасів (насамперед незавершеного виробництва, що обумовлено специфікою виробничого циклу) та обсягу товарної дебіторської заборгованості. У структурі пасиву зростання було пов'язано зі збільшенням обсягу заборгованості за позиковими ресурсами (переважно за рахунок курсових різниць).

Основними джерелами формування активів підприємства виступали: власний капітал – на 27,1%, позикові та залучені ресурси – на 72,9%. Власний капітал підприємства дорівнював 436 281,0 тис. грн. та був сформований, переважно зареєстрованим, додатковим капіталом, капіталом у дооцінках та нерозподіленим прибутком.

Позикові ресурси було насамперед представлено коштами, які надійшли у рамках діючих кредитних договорів, крім того, залучені ресурси було представлено авансовими платежами, отриманими від замовників продукції заводу.

Таким чином, станом на 30.06.2015 р. поточна фінансово-господарська діяльність ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» була частково забезпечена власним капіталом, проте характеризувалась збереженням достатньо високого рівня залежності діяльності від зовнішніх джерел фінансування. Крім того, слід зазначити, що у структурі активів значну питому вагу займають менш ліквідні активи, а саме:

основні засоби, незавершені капітальні інвестиції та незавершено виробництво (близько 40% активів), що є типовим для промислових та виробничих підприємств.

Фінансові результати діяльності ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» за I півріччя поточного року характеризувались коливаннями, зумовленими як зниженням обсягу отриманої виручки від основної операційної діяльності, так і позаопераційними чинниками (у т.ч. втрати від курсових різниць).

Як результат, чистий прибуток підприємства за перші шість місяців 2015 року суттєво скоротився на **95% до 4 440,0 тис. грн.** При цьому, останні роки операційна діяльність заводу залишалась прибутковою (Таблиця 1).

Таблиця 1. Динаміка основних показників рентабельності та оборотності ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ»

Показник	2012	2013	2014	I півр. 2015
Рентабельність діяльності, %	3,4	3,6	1,2	0,6
Валова рентабельність, %	20,7	17,2	16,8	19,1
Операційна рентабельність, %	6,9	5,6	3,4	4,1
Термін оборотності активів, днів	291	239	288	360
Термін оборотності дебіторської заборгованості, днів	31	28	46	72
Термін оборотності кредиторської заборгованості, днів	28	27	41	63
Термін оборотності запасів, днів	147	116	121	146
Тривалість фінансового циклу, днів	151	118	126	155
Тривалість операційного циклу, днів	178	144	167	218

Джерело: показники розраховано за даними фінансової звітності ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ»

На формування кінцевого результату діяльності підприємства також істотно впливали наступні фактори: понесені адміністративні, збутові та фінансові витрати, а також інші операційні витрати (у т.ч. курсові втрати).

Боргові інструменти ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» у поточній діяльності активно використовує позикові ресурси. Станом на 01.10.2015 р. заборгованість підприємства за кредитами складала 539 880,3 тис. грн. (станом на 01.04.2015 р. – 558 931,3 тис. грн.).

Боргове навантаження Показники фінансової незалежності та автономії мали тенденцію до деякого зниження та в цілому перебували на **прийнятному рівні**, що було обумовлено частковим забезпеченням діяльності власними ресурсами. Проте показник ЕВІТДА, розрахований за останні 12 місяців, істотно знизився до рівня в **38 097,0 тис. грн.** (Таблиця 2).

Таблиця 2. Основні показники боргового навантаження ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ»

Показник	2011	2012	2013	2014	I півр. 2015
Коефіцієнт фінансової незалежності, %	35,1	27,2	28,2	31,3	27,1
Чистий робочий капітал, тис. грн.	86 552,0	126 248,0	109 004,0	92 725,0	77 503,0
Коефіцієнт фінансової автономії, %	54,1	37,4	39,3	45,6	37,2
ЕВІТДА, тис. грн. (за останні 12 міс.)	95 366,0	131 489,0	162 691,0	114 391,0*	38 097,0*
Чистий борг, тис. грн.	56 858,0	-32 619,0	42 154,0	174 180,0	366 603,0
Співвідношення чистого боргу та ЕВІТДА	0,6	-0,3	0,3	2,4	9,6

*зниження відбулось у т.ч. за рахунок курсових втрат

Джерело: показники розраховано за даними фінансової звітності ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ»

Станом на 30.06.2015 р. чистий борг ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» дорівнював **366 603,0 тис. грн.** Зростання протягом I півріччя 2015 року було зумовлено низкою чинників: девальвація національної валюти та переоцінка валютних зобов'язань; зменшення обсягів залишків грошових коштів на рахунках.

Таким чином, показник чистого боргу суттєво перевищував обсяг ЕВІТДА, розрахованого за останні 12 місяців, що свідчить про **високий рівень** боргового навантаження підприємства. Показник покриття витрат на сплату відсотків за рахунок ЕВІТ на 30.06.2015 р. дорівнював **1,04 - низький рівень.**

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ» підтверджено на рівні **uaA**, прогноз «стабільний»

Голова рейтингового комітету

О. В. Шубіна

Начальник відділу корпоративних рейтингів

О. В. Чорноротов

Додатки

Балансові дані ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ», тис. грн.

Актив	2011	2012	2013	2014	I півр. 2015
I. Необоротні активи	244 890	247 205	318 917	353 293	358 778
Нематеріальні активи	4 402	5 690	5 778	6 384	4 747
Незавершені капітальні інвестиції	33 236	30 398	37 930	12 613	48 860
Основні засоби	202 521	204 896	265 124	313 649	282 996
Довгострокові фінансові інвестиції	0	0	0	11 483	10 335
Довгострокова дебіторська заборгованість	4 731	4 609	4 609	8 574	11 250
Відстрочені податкові активи	0	1 612	5 476	590	590
II. Оборотні активи	699 414	1 123 824	1 197 886	1 071 770	1 249 708
Запаси	353 076	576 370	589 773	438 021	552 878
Дебіторська заборгованість за товари та послуги	113 559	133 209	208 025	265 656	341 645
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	50 718	98 890	61 503	22 594	9 945
за розрахунками з бюджетом	50 108	63 896	79 385	102 076	145 991
із нарахованих доходів		221	288	679	567
Інша поточна дебіторська заборгованість	18 017	2 324	2 384	7 492	7 476
Грошові кошти та їх еквіваленти	95 351	185 212	197 986	205 034	174 404
Витрати майбутніх періодів	73	105	96	9	168
Інші оборотні активи	18 512	63 597	58 446	30 209	16 634
III. Необоротні активи та групи вибуття	0	0	0	0	0
Баланс	944 304	1 371 029	1 516 803	1 425 063	1 608 486
Пасив					
I. Власний капітал	331 442	373 453	427 921	446 018	436 281
Зареєстрований капітал	88 246	88 246	88 246	88 246	88 246
Капітал у дооцінках	162 279	195 413	69 797	69 415	59 014
Додатковий капітал	0	0	177 308	196 074	199 679
Резервний капітал		8 302	11 069	11 069	11 069
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	80 917	81 492	81 501	81 214	78 273
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	6 408	151 992	159 178	280 260	397 739
Відстрочені податкові зобов'язання	1 624	0	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	3 221	18 389	0	0	0
Довгострокові кредити банків	0	127 790	157 865	278 847	396 426
Інші довгострокові зобов'язання	1 313	1 313	1 313	1 313	1 313
Довгострокові забезпечення	250	4 500	0	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	606 454	845 584	929 704	698 785	774 466
Короткострокові кредити банків	150 896	23 000	80 822	98 954	143 261
Векселя видані	0	490	140	0	0
Кредиторська заборгованість за товари та послуги	88 835	131 410	192 562	225 042	305 677
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	12 202	7 013	4 056	3 128	1 040
з одержаних авансів	324 366	639 771	567 669	329 211	281 217
зі страхування	5 670	8 366	10 006	6 181	8 062
з оплати праці	11 435	16 369	19 657	12 298	15 516
з учасниками	2 611	146	4 449	0	0
Поточні забезпечення			36 300	12 596	9 828
Інші поточні зобов'язання	10 439	19 019	14 043	11 375	9 865
Баланс	944 304	1 371 029	1 516 803	1 425 063	1 608 486

Джерело: фінансова звітність ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ»

Дані звіту про фінансові результати ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ», тис. грн.

Показник	2011	2012	2013	I півр. 2014	2014	I півр. 2015
Чистий дохід від реалізації продукції	1 083 144	1 451 481	2 205 428	1 103 379	1 865 429	757 638
Собівартість реалізованої продукції	866 191	1 150 953	1 827 132	887 392	1 551 655	612 751
Валовий прибуток (збиток)	216 953	300 528	378 296	218 987	313 774	144 887
Інші операційні доходи	776 012	72 579	62 024	211 790	380 321	359 650
Адміністративні витрати	81 597	95 708	153 267	76 803	149 963	61 715
Витрати на збут	22 089	39 793	47 814	22 532	43 206	14 691
Інші операційні витрати	825 509	137 796	116 143	220 648	437 968	397 129
Операційний прибуток (збиток)	63 770	99 810	123 096	110 794	62 958	31 002
Інші фінансові доходи	0	0	0	1 738	5 004	3 217
Інші доходи	3 317	590	475	770	771	152
Фінансові витрати	14 654	15 529	22 742	15 931	37 544	29 904
Інші витрати	257	737	453	320	572	27
Фінансові результати до оподаткування	52 176	84 134	100 376	97 051	30 617	4 440
Податок на прибуток	14 619	34 500	21 303	14 510	8 170	0
Чистий прибуток (збиток)	37 557	49 634	79 073	82 541	22 447	4 440

Джерело: фінансова звітність ДП ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ»